

Smittevernveileder

Bransjestandard for Den norske kirke

Versjon 8.0 Oppdatert 23. februar 2021 kl. 1330.

Innledning	3
Vedlegg til veilederen	3
Andre ressurser	3
Del I:	4
Veiledning som er felles for all kirkelig virksomhet	4
1.1 Forsvarlig smittevern i kirkelig virksomhet – nasjonale regler og anbefalinger	4
a) Definisjon av arrangement.....	4
b) Avstand – minst 1 meter.....	5
c) Antall – maksimal øvre grense på 100 innendørs i faste tilviste plasser	6
d) Utpeke ansvarlig arrangør	7
e) Registrering av deltakere.....	7
f) Hygiene, renhold og minst mulig bruk av felles utstyr	7
g) Andre smittebegrensende tiltak	8
1.2 Lokale regler og anbefalinger	9
1.3 Ansvar og avgjørelsesmyndighet	10
a) Ansvarlig arrangør for kirkelig virksomhet.....	10
b) Medbestemmelse og involvering av tilsatte	11
c) HMS, renhold og opplæring.....	11
d) Frivillige medarbeidere og frivillige organisasjoner	12
1.4 Inkluderende fellesskap	12
1.5 Servering av mat og drikke	13
1.6 Kontorarbeidsplasser, møter mv	13
Del II:	14
Særlig omtale av ulike arbeidsområder i kirkelig virksomhet	14
2.1 Gudstjenester og kirkelige handlinger	14
2.1.1 Oversikt over deltakere	14
2.1.2 Gudstjenester	14
a) Nattverd	14
b) Dåp	15
2.1.3 Vielser	15
2.1.4 Kirkelig gravferdsseremoni	15
2.1.5 Konfirmasjon.....	16
2.2 Sjelesorgsamtaler og andre én-til-én-samtaler mv.	16
2.2.1 Hovedprinsipper.....	16

2.2.2	Venterom mv.	16
2.3	Kirkens oppsøkende virksomhet	17
2.3.1	Soknebud, hjemmebesøk o.l.....	17
2.3.2	Kontakt med personer som er omfattet av smitteverntiltak.....	17
2.3.3	Besøk i helse – og omsorgsinstitusjoner.....	17
2.3.4	Hjemmebesøk hos personer som ikke er underlagt smitteverntiltak.....	18
2.3.5	Vurdere bedriftshelsetjeneste	18
2.4	Kirkelig undervisning og annet barne- og ungdomsarbeid.....	18
2.4.1	Generelle anbefalinger.....	18
2.4.2	Trafikklys i kirkens barne- og ungdomsarbeid.....	20
2.4.3	Tilstrekkelig voksne til stede	22
2.4.4	Leir	22
2.4.5	Unntak fra avstandsregelen for barn og unge	22
2.5	Diakonale samlinger i menigheter.....	23
2.6	Kirkemusikk og kulturarrangement	23
a)	Smittesporing ved konserter e.l.	24
b)	Renhold og hygiene	24
c)	Avstandsregler og tilstrekkelig bemanning til stede	24
d)	Tilstrekkelig ledere/bemanning til stede.....	25
2.7	Kirkevandringer og åpen kirke	25
a)	Avstand.....	25
b)	Begrense mingling og trengsel	25
c)	Rengjøring og hygiene	26
d)	Registrering av deltakere.....	26
Del III:	.....	27
Endringslogg	.....	27

Innledning

Kirkerådet og KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter har i samarbeid med Bispemøtet og Norges kirkevergelag utarbeidet smittevernveilederen for Den norske kirkes virksomhet.

- Del I består av overordnede regler og anbefalinger som gjelder hele kirkens virksomhet, basert på smittevernrestriksjonene fra nasjonale helsemyndigheter.
- Del II består av regler og anbefalinger som gjelder spesifikke deler av kirkens virksomhet.
- Del III er en endringslogg som viser hvor det er gjort endringer siden forrige versjon.

Innenfor rammene av nasjonale og lokale forskrifter og anbefalinger, skal kirken holde gudstjenester og seremonier, drive sitt omsorgsarbeid og barne- og ungdomsarbeid. Det er lov, og det er nødvendig. Frem til befolkningen er vaksinert, er vi være kirke underlagt smittevernrestriksjoner.

Fra 23. februar er den nasjonale covid-19-forskriften endret. Endringene medfører at kirken kan ønske flere deltakere velkommen på sine arrangementer. Det medfører også behov for å gjøre nye lokale vurderinger knyttet til hvordan kravet om faste tilviste plasser kan etterkommes i det enkelte kirkebygg.

Denne veilederen er utviklet i tråd med helsemyndighetenes råd og anbefalinger og i dialog med Helsedirektoratet og Barne- og familiedepartementet. Den bygger også på erfaringer som er gjort siden kirkene igjen kunne åpne dørene.

Vedlegg til veilederen

- [Ressursnotat om tilrettelagte fellesskap](#)
- [Ressursnotat om konfirmasjonsgudstjenester](#)

Andre ressurser

- [HMS-rutine for ansatte i Den norske kirke og ROS-analyse](#)
- [Ofte stilte spørsmål om smittevern](#)
- [Spørsmål og svar om barne- og ungdomsarbeidet](#)
- [Plakater og registreringslister](#)
- [Veileder om utleie og bruk av kirker og andre forsamlingslokaler ved nåværende pandemi-situasjon.](#)
- [Webinar om konfirmasjonstid 2021](#)

Del I:

Veiledning som er felles for all kirkelig virksomhet

1.1 Forsvarlig smittevern i kirkelig virksomhet – nasjonale regler og anbefalinger

På grunn av bredden i arbeidet presiseres det at hver aktivitet må planlegges og gjennomtenkes godt, slik at smittevernreglene i denne veilederen overholdes.

Veilederen vil utdype hvordan de seks hovedprinsippene for forsvarlig smittevern kan anvendes på ulike typer kirkelig arbeid:

1. Syke personer skal ikke delta på fysiske samlinger.
2. Gode rutiner for hygiene, håndvask og renhold
3. Minst mulig felles bruk og berøring av inventar og utstyr
4. God avstand mellom alle som deltar.
5. Tilstrekkelig bemanning til stede.
6. Begrense antallet sosiale kontakter.

For å ivareta smittevernreglene vil det ofte være behov for økte ressurser i form av praktisk tilretteleggelse, mer renhold og forsvarlig bemanning.

Den enkelte virksomhet må selv vurdere hvordan smitteverntiltakene kan tilpasses lokale forhold og hvordan virksomhet kan igangsettes på en måte som både er inkluderende og smittevernmessig forsvarlig for ulike målgrupper/deltagere.

Dette reflekterer de nasjonale reglene. Undersøk med din kommune om det er fastsatt andre lokale regler.

Om regler og anbefalinger i denne veilederens del I:

- Ord som «krav», «skal», «må» omtaler det som er forskriftsfestet i covid-19-forskriften. Det medfører straffeansvar å bryte disse.
- Ord som «anbefalt», «bør» omtaler det som er anbefalt av helsemyndighetene. Forskriften sier at arrangører bør følge relevante standarder for smittevern etter forskriftens §13b. Det er generelt sett ikke grunnlag for å se bort fra helsefaglige anbefalinger.
- Når det er spesifisert at «Vi anbefaler» eller «kirken anbefaler» er dette en anbefaling basert på tolkning fra kirkens ledelse. Dette er ment som en veiledning, og det er anledning til å se bort fra dette etter dialog med lokale helsemyndigheter for egenutviklede lokale løsninger.

a) Definisjon av arrangement

Et arrangement er en sammenkomst på offentlig sted eller i lokaler og utendørs arealer som leies eller lånes ut jfr. [covid-19-forskriften §13](#).

Eksempler på arrangementer (ikke uttømmende):

- Gudstjeneste

- Kirkelige seremonier som dåp, vigsel, konfirmasjon, begravelse/bisettelse som foregår i regi av kirken. Merk at private sammenkomster, selv om de foregår i kirkens lokaler, reguleres annerledes.
- Konserter, enten i regi av kirken eller andre som leier/låner kirkens lokaler.
- Stevner
- Pensjonisttreff, samtalegrupper og lignende.
- Menighetsmøter/medlemsmøter, seminarer, konferanser, kurs, og andre faglige sammenkomster.

Eksempler på sammenkomster som ikke anses som arrangementer (ikke uttømmende):

- Fritidsaktiviteter for barn og unge som lys våken, tårnagenter etc.
- Konfirmasjonsundervisning og leir
- Rådsmøter, styremøter og andre møter som ledd i ordinert arbeid
- Øvelser, prøver, organisert trening, babysang og andre fritidsaktiviteter
- Private sammenkomster kun for medlemmer av samme husstand

b) Avstand – minst 1 meter

Personer som ikke bor sammen skal holde minst 1 meter avstand målt fra skulder til skulder i alle retninger. Arrangøren skal sørge for dette. Vi anbefaler at kirken lokalt vurderer behov for ekstra kirkeverter e.l. som påser at deltakerne holder nødvendig avstand.

Merk:

- Antallet til stede skal tilpasses at krav til avstand kan overholdes.
- Kravet gjelder også ved inn- og utgang og ved toalettbesøk o.l. Bruk av ekstra inn- og utganger bør tilpasses dette.
- Helsemyndighetene anbefaler at avstanden økes til minst 2 meter i alle retninger ved innendørs allsang, fordi sang har større smittepotensial.
- Helsemyndighetene anbefaler at unge og voksne som har vært i en situasjon der det har vært vanskelig å holde minst én meters avstand, bør holde minst to meter avstand når de besøker personer i risikogruppene.

Det er unntak når det er nødvendig for bl.a.:

- utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør.
- personer under 20 år som deltar på aktivitetsleir, kulturskole, leirskole, skoleavslutning, andre skolelignende fritids- eller ferietilbud, og de som står for arrangementene.
- dansere, musikere og scenekunstnere under 20 år når de gjennomfører kulturarrangementer, dersom de ellers trener eller øver sammen.
- personer som deltar i religiøse seremonier som krever fysisk nærhet i kortere perioder
- personer som er i samme kohort i barnehage eller barneskole. Avstanden mellom to kohorter bør være minst 2 meter.

For kor og musikere, anbefaler kirken å følge [veiledere og avstandsregler utarbeidet av Norsk musikkråd](#) og [Koralliansens supplement til denne](#).

c) Antall – maksimal øvre grense på 100 innendørs i faste tilviste plasser

Innendørs arrangementer er forbundet med større risiko for smittespredning, særlig hvis lokalene er små og har dårlig ventilasjon.

Det skilles på arrangementer med og uten faste tilviste plasser. Faste, tilviste plasser innebærer ifølge Helsedirektoratet:

- «**Fast**» betyr at publikum skal sitte på tilviste plasser under hele arrangementet og ikke bevege seg rundt i lokalet, utover ved nødvendige toalettbesøk eller lignende.
- «**Plass**» betyr at deltakerne må sitte på et sete/benk/gulvteppe e.l. Arrangøren har ansvar for at stoler ikke flyttes nærmere enn en meter, og at benker o.l. markeres med nødvendig avstand mellom sitteplassene. Plassene bør være plassert slik at ansikt-til-ansikt kontakt unngås. Ståplasser faller utenfor begrepet.
- «**Tilvist**» betyr at plassene enten er nummererte eller at verter/vakter henviser deltakerne til nærmere bestemte plasser.

Ved faste, tilviste plasser gjelder følgende forskriftsfestede begrensninger:

- 100 deltakere innendørs
- 600 deltakere utendørs, fordelt på tre grupper á 200. Det skal være minst 2 meter avstand mellom grupper á 200.

Uten faste, tilviste plasser gjelder følgende forskriftsfestede begrensninger:

- 10 deltakere innendørs
- 200 deltakere utendørs

Merk:

- Antall deltakere skal alltid tilpasses slik at det er mulig å overholde krav til avstand, under det felles makstaket.
- Private sammenkomster, som minnesamvær, familieselskap, julebord, vennefester o.l. i lånt/leid lokale har maks 10 deltakere innendørs, 20 utendørs. Dette gjelder selv om det er tilknyttet et kirkelig arrangement med andre antallsbegrensninger. Begrepet «privat sammenkomst» viser ikke til en privat aktør som leier kirken til et offentlig arrangement som f.eks. konsert e.l.
- Medvirkende skal ikke telles med i antallet deltakere. Medvirkende er bl.a. ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementet og utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør. Antallet medvirkende bør begrenses til det som er nødvendig for gjennomføringen av arrangementet ut fra en lokal vurdering.
- Grupper med inntil 200 personer kan skiftes ut i løpet av arrangementet dersom det gjøres på en smittevern-faglig forsvarlig måte og det ikke er kontakt mellom dem. Dette innebærer at samtlige deltakere må forlate lokalet og nødvendig renhold må gjennomføres før en ny gruppe kan slippes inn.
- Utendørs arrangementer skal være avgrenset av f.eks. sperrebånd, gjerder e.l. Dette for å sikre at krav til antall, avstand og oversikt over deltakerne kan følges.

d) Utpeke ansvarlig arrangør

En person eller virksomhet skal utpekes som arrangør med ansvar for at arrangementet oppfyller kravene i forskriften og at arrangementet følger relevante standarder om smittevern som denne veilederen.

De som er tilstede skal informeres om hvem som er arrangør og hvem som kan kontaktes ved spørsmål om smittevern.

Kirken anbefaler at dette er en navngitt person, og at dette informeres om i forbindelse med kunngjøring eller i program eller oppslag ved kirkens inngang.

Se omtale i punkt 1.3 om ansvar og avgjørelsesmyndighet for veiledning om hvem som er ansvarlig arrangør for ulike typer arrangementer.

e) Registrering av deltakere

Arrangøren skal ha oversikt over hvem som er til stede, for å kunne bistå kommunen ved en eventuell senere smitteoppsporing etter smittevernloven § 3-6.

Oversikten skal inneholde navn og telefonnummer til deltakerne. Den skal oppbevares på en forsvarlig måte og slettes etter 14 dager. Arrangøren skal informere de som er til stede om at det nedtegnes en egen oversikt og hvor lenge den oppbevares. Hjemmelsgrunnlaget for behandlingen av personopplysningene er covid-19-forskriften §13d. Kirken anbefaler [disse informasjonsplakatene](#) i inngangen.

Hvis det er mulig, kan en oversikt over hvor deltakerne sitter skrives inn i registreringslisten, for eksempel med henvisning til plassnummer eller område i kirken/lokalet.

Kirken anbefaler at [mal for navneregistrering](#) benyttes der kirkevert(er) skriver ned på vegne av alle deltakerne, eller der deltakerne selv skriver seg opp. Dersom flere skal benytte samme penn/papir bør håndsprit benyttes i for- og etterkant. Trengsel kan unngås ved å benytte flere registreringsstasjoner og innganger.

Eventuelt kan kirken lokalt beslutte å benytte et system for påmelding som ivaretar kravene. På [kirken.no/korona finnes en oversikt over noen leverandører som kan vurderes](#). Selv om et system med innlevering av navnelapper med kontaktinformasjon kan benyttes, vil dette føre til merarbeid dersom kommunen har behov for raskt å få en liste over deltakere.

f) Hygiene, renhold og minst mulig bruk av felles utstyr

Gode rutiner for hygiene og håndvask

- Det må tilrettelegges for god håndhygiene for ansatte, frivillige og deltagere, enten håndvask med såpe og vann, eller håndsprit.
- Håndvask/håndsprit skal benyttes ved ankomst, mellom ulike oppgaver, etter toalettbesøk, og før og etter kjøkkenarbeid og bespisning.
- Oppfordre alle til å bruke tørkepapir eller albuekroken når de hoster eller nyser.
- Vurder om noen deltagere har behov for ekstra bistand eller oppfølging.
- Håndsprit skal alltid være tilgjengelig. Vurder plassering opp mot brannfare, håndsprit er brannfarlig og representerer en fare i kombinasjon med levende lys som ved lystenning i lysglobe e.l. Mer informasjon og råd finnes på [FHIs informasjonssider](#).

Spesielt om renhold

Det er fellesrådet som er ansvarlig for å sikre at renhold og driften for øvrig av kirkebygget er i samsvar med denne veilederen. Noen hovedpunkter:

- Aktiviteter forutsetter rutiner for rengjøring. Rutinene skal være kjent i kirken/kontoret ved oppslag og gjelder alle rom som benyttes.
- Det anbefales god, generell rengjøring av lokaler der mange ferdes. Vanlige rengjøringsmidler kan benyttes. Kirkens toaletter skal være tilgjengelige, og må ha gode rutiner for renhold.
- Vi viser til [FHIs råd for rengjøring og desinfisering for sektorer utenfor helsetjenesten-](#) for detaljert rådgiving om rengjøring, hyppighet og råd for ulike elementer.
- Vær bevisst på at ulike materialer og overflater tåler ulik rengjøringsbehandling slik at ikke kulturminner ødelegges. For råd om rengjøring av fredede og listeførte kirker, se KA og Riksantikvarens veiledning «[Rengjøring av kirkerom i forbindelse med covid-19](#)»

Minst mulig felles bruk av felles utstyr

- Instrumenter, mikrofoner, bøker mv skal så langt det er mulig ikke deles og ikke berøres av andre enn den som skal benytte det. Hvis felles utstyr benyttes av flere anbefales håndvask før og etter bruk.
- Husk rengjøring av pianotangenter og annet utstyr som kan brukes av flere personer.
- Folkehelseinstituttet vurderer at det er lav risiko for indirekte smitte fra bøker. Kirkens salmebøker kan derfor brukes hvis de ikke deles og det går mer enn ett døgn til de skal brukes på nytt.

g) Andre smittebegrensende tiltak

- **Hindre mobilitet:** Arrangementer som samler deltakere fra flere kommuner bør utsettes eller avlyses. Dette gjelder ikke ansatte som bor i en annen kommune enn arbeidsstedet.
- **Syke skal ikke delta:** Arrangøren skal iverksette tiltak som bidrar til at syke ikke deltar på arrangementet og gjøre det mulig å ivareta hygiene. Dersom sykdom oppstår under arrangementet, skal arrangementet avlyses og den syke skal reise hjem eller isoleres.
- **Planlegging og risikovurdering:** Lag en plan for gjennomføring med god smittevernhåndtering og sørg for tilstrekkelig kapasitet og ressurser for en god gjennomføring.
- **Informasjon:** Gi informasjon på forhånd til deltakere og ansatte om at personer som mistenker at de kan være syke med koronaviruset ikke skal komme på arrangementet. Dette gjelder også personer som er i hjemmisolasjon eller i karantene.
- **Fastsett antall:** Arrangøren må vurdere hvor mange deltakere det er plass til i lokalet/kirken når deltakerne skal sitte med nødvendig avstand i faste tilviste plasser.
- **Markering/nummerering av plasser:** Arrangøren bør vurdere markering eller nummerering av plassene i forbindelse med praktiseringen av «faste, tilviste plasser». Merk at dette må gjøres i tråd med vernebestemmelser. Kirken fraråder bruk av teip/lim da dette kan føre til skader på inventar, et mer skånsomt alternativ er sperrebånd og plakater.
- **Ventilasjon:** Det anbefales vanlig nivå av ventilasjon og normalt vedlikehold av ventilasjonssystemet. Der det ikke finnes mekanisk ventilasjon, bør man lufte gjennom vinduer før og under arrangementet.

- **Hindre mingling mellom personer som ikke bør sammen:** Arrangøren må vurdere kontaktreduserende tiltak som hindrer kø og trengsel, for eksempel bruk av flere inn/utganger og registreringsstasjoner. Vurder om de som sitter nærmest utgang bør gå ut først. Arrangøren bør sørge for at deltakerne ikke mingler. Håndhilsing, klemming o.l. skal unngås. Rommet bør være ferdig rigget før aktiviteten starter. Se også om servering av mat/kirkekaffe i punkt 1.5.

1.2 Lokale regler og anbefalinger

Uavhengig av dette kan også kommuner kan selv vedta lokale forskrifter eller gi lokale anbefalinger tilpasset sin smittesituasjon. Hovedregelen er at den strengeste regelen/anbefalingen gjelder.

Ved større lokale smitteutbrudd kan regjeringen i dialog med berørte kommuner innføre strengere lokale tiltak i tre ulike nivåer. Disse omtales som nivå A, B og C.

Kort oppsummert innebærer de tre nivåene følgende for kirken:

Nivå A (se covid-19-forskriftens kapittel 5A):

- Forbud mot arrangementer, men kirken kan fortsatt holde åpent for begravelser og bisettelser (samme antallsbegrensning som nasjonalt).
- Fritidsaktiviteter for barn og voksne forbudt.
- Ved digitale produksjoner er det grense på maks 5 deltakere i tillegg til utøvere og annet nødvendig produksjonspersonell.
- Åpen kirke er tillatt, slik at kirken kan tilby samtaler, bønn og lystenning for enkeltpersoner.
- Plikt til å bruke munnbind når man ikke kan holde 1 meters avstand.
- Påbud om hjemmekontor. Arbeidsgivere skal sørge for dette så langt det er praktisk mulig og kunne dokumentere at det er gitt beskjed til ansatte om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten.

Nivå B (se covid-19-forskriftens kapittel 5B):

- Tros- og livssynshus kan holde åpent. Begravelser/bisettelser kan ha maks 100 deltakere i faste tilviste plasser, andre arrangementer maks 20 personer i faste tilviste plasser. Merk at konsertsteder og tilsvarende skal holde stengt, derfor anbefaler vi at kirken er tilbakeholdende med konserter i kirkerommet når denne regelen gjelder etc.
- Ved digitale produksjoner er det maks 5 deltakere i tillegg til utøvere og annet nødvendig produksjonspersonell.
- Fritidsaktiviteter for personer 20 år og eldre innendørs er forbudt.
- Plikt til å bruke munnbind når man ikke kan holde 1 meters avstand.
- Påbud om hjemmekontor. Arbeidsgivere skal sørge for dette så langt det er praktisk mulig og kunne dokumentere at det er gitt beskjed til ansatte om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten.

Nivå C (se covid-19-forskriftens kapittel 5C):

- Tros- og livssynshus kan holde åpent, og ha arrangementer med maks 100 deltakere i faste tilviste plasser. Merk at konsertsteder og tilsvarende skal holde stengt, derfor anbefaler vi at kirken er tilbakeholdende med konserter i kirkerommet når denne regelen gjelder etc.
- Plikt til å bruke munnbind når man ikke kan holde 1 meters avstand.
- Påbud om hjemmekontor. Arbeidsgivere skal sørge for dette så langt det er praktisk mulig og kunne dokumentere at det er gitt beskjed til ansatte om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten.
- Fritidsaktiviteter for personer 20 år og eldre innendørs er forbudt.

1.3 Ansvar og avgjørelsesmyndighet

a) Ansvarlig arrangør for kirkelig virksomhet

Vi legger følgende hovedprinsipper til grunn:

- Ansvarlig arrangør for gudstjenester og kirkelige handlinger er Den norske kirke (rettssubjektet), slik Kirkemøtet har delegert ansvar for ulike oppgaver til ulike organer. Presten har et særlig ansvar for gudstjenester og kirkelige handlinger jf. punkt 2.1 i denne veilederen.
- Ansvarlig arrangør for annen virksomhet og aktiviteter i menighetene vil i utgangspunktet være menighetsrådet, med mindre noe annet er tydelig avklart.
- Fellesrådets arbeidsgiver-, kirkebygg- og budsjettansvar innebærer at dette rådet v/kirkeverge får flere oppgaver og et stort ansvar innenfor smittevern på soknets vegne.
- Ved utleie av kirken til konserter og andre arrangementer vil det normalt være leietageren som er ansvarlig arrangør.
- Når en forening eller en frivillig organisasjon har virksomhet i kirken e.l. vil det normalt være denne foreningen/organisasjon som er ansvarlig arrangør. For tiltak som skjer i et avtalt samarbeid mellom menigheten og en frivillig organisasjon, bør begge parter ta ansvar for nødvendige smittevernstiltak i tråd med rammer lagt i samarbeidsavtale e.l.

Ansvar for lokal nedstenging og gjenåpning

Prosten i dialog med presten fatter beslutning om gudstjenester/kirkelige handlinger. Soknet ved menighetsrådet i dialog med kirkeverge/daglig leder fatter beslutning om soknets virksomhet.

Alle beslutninger tas i tett samråd med fellesråd/kirkeverge og prost som arbeidsgivere.

Dette krever god samordning mellom menighetsråd, kirkelig fellesråd/kirkeverge og sokneprest/prost slik at ansvar er plassert for ulike oppgaver i forbindelse med smittevernrådene.

Det er viktig at gjenopptagelsen av aktiviteter er realistisk med tanke på den totale ressursituasjonen i menigheten. Det er videre nødvendig å vurdere hvordan tiltakene omtalt i veilederen kan tilpasses lokale forhold og samlet ressursituasjon, og avklare hvilke lokaler som kan stilles til disposisjon.

Avklarte ansvarsforhold for aktiviteter

Ved alle kirkelige arrangementer skal det være avklarte ansvarsforhold. I tillegg til en avklaring av formell arrangør, skal det være tydelige avklaringer av hvem som skal ivareta bestemte oppgaver og funksjoner. Når ansvaret ikke er tillagt presten, anbefaler vi at hver aktivitet/tiltak har en prosjektleder som på vegne av arrangør er ansvarlig for gjennomføring av tiltaket og at det blir gitt nødvendige instruksjoner til andre ledere, frivillige og deltakere.

b) Medbestemmelse og involvering av tilsatte

Ved beslutning om lokal nedstenging eller gjenopptakelse av aktiviteter, skal det gjennomføres en drøfting med lokalt tillitsvalgte og verneombud om de ordninger og rutiner som etableres. Det skal føres referat fra disse drøftingene.

Av hensyn til forutsigbarhet og muligheten for planlegging, bør det fortsatt vektlegges god dialog og informasjon med den enkelte ansatte og eventuelle frivillige innenfor de ulike ansvars- og arbeidsområde. Tilsier situasjonen at det også vil være nødvendig å gjøre endringer i den enkeltes ansvars- og arbeidsoppgaver, stilles det særlig krav til informasjon og dialog. Vi viser også til KAs råd om involvering av tillitsvalgte, verneombud og arbeidsmiljøutvalg ved gjenåpning datert 8. mai 2020 [og felles uttalelse mellom KA og partene avgitt 25. mars 2020](#).

Smittevernforvarlig drift innebærer at alle som bidrar i og deltar i kirkelig virksomhet samarbeider godt. Dette inkluderer også arbeid med renhold jf. aml § 2-3. Alle ansatte og frivillige som deltar, er forpliktet til å følge rådene i denne veilederen.

c) HMS, renhold og opplæring

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for å etablere internkontrollrutiner som sikrer at innemiljøet i de kirkelige lokalene fremmer helse, miljø og sikkerhet, og forebygger sykdom. Fellesrådet har derfor ansvar for å sikre forsvarlig renhold av byggene som ivaretar nødvendige smittevernhensyn. Ved bruk av andre lokaler må det være avklart hvem som sørger for forsvarlig renhold på tilsvarende måte. Renhold og forsvarlig smittevern skal være avklart før utleie av kirken kan finne sted eller når foreninger/frivillige organisasjoner disponerer kirkelige lokaler.

Som arbeidsgiver har kirkelig fellesråd v/kirkeverge ansvar for at arbeidsmiljøet for egne ansatte er fullt ut forsvarlig, jf. [aml. § 4-1](#). Tilsvarende ansvar har prost for prestene. Som største arbeidsgiver har fellesrådet v/kirkevergen også hovedansvar for å samordne HMS-arbeidet. De ansatte har medvirkningsplikt og skal bidra både til å gjennomføre og følge opp virksomhetens HMS-arbeid, jf. [aml. § 2-3](#).

Ansatte skal få opplæring av arbeidsgiver i å gjennomføre nødvendige smitteverntiltak som beskrevet i denne veilederen. Arbeidsgiverne (ved kirkeverge og prost) anbefales å samarbeide om felles opplæringstiltak for ansatte som normalt samarbeider om den kirkelige oppgaveløsning. Det presiseres at ansvarlig fagperson og/eller prosjektleder for aktivitetene tas med i risikovurdering og planlegging av lokale smitteverntiltak rundt de ulike tiltakene.

Frivillige må også omfattes av opplæringen i godt smittevern.

Nye ansatte, vikarer og nye frivillige må også få nødvendig opplæring.

Denne veilederen kommer i tillegg til vedtatte HMS-rutiner i den enkelte virksomhet. Regjeringen anbefaler at unødvendige innenlandsreiser ikke gjennomføres. Hva som er nødvendige reiser må vurderes lokalt. Se punkt 1.6.

d) Frivillige medarbeidere og frivillige organisasjoner

For å sikre at alt arbeid i menighetens regi skjer på en forsvarlig måte, må menighetsråd og ansatte avklare hvordan frivillige medarbeidere skal få nødvendig informasjon og opplæring.

For tiltak i menighetens lokaler som skjer i regi av en frivillig organisasjon e.l., har organisasjonen ansvar for å sikre at tiltakene gjennomføres på en smittevernfaglig forsvarlig måte. Vedkommende arrangør har ansvar for å sikre at renhold gjennomføres etter de standarder som denne veilederen legger opp til. For tiltak som skjer i et avtalt samarbeid mellom menigheten og en frivillig organisasjon, må begge parter ta ansvar for nødvendige smittevernstiltak i tråd med rammer lagt i samarbeidsavtale e.l.

1.4 Inkluderende fellesskap

Kirkens vektlegging av menneskeverd og likeverd er grunnlaget for arbeidet for en åpen og inkluderende kirke. Det er et mål at kirkens virksomhet skjer på en måte som aktivt tilrettelegger for deltagelse og involvering av alle kirkens medlemmer og deltagere. Mennesker med nedsatt funksjonsevne kan oppleve mer isolasjon og ensomhet som følge av restriksjonene i samfunnet og reduserte offentlige tjenester. Dette er mennesker som kan ha ekstra behov for kontakt, opplevelser og deltagelse.

Det kan være praktisk vanskelig å takle kravene om avstand for de som har behov for fysisk assistanse både knyttet til transport til og fra arrangementer, og ved bevegelse i og under arrangementene. Det er også en fare for at restriksjoner og begrensninger særlig rammer noen utsatte grupper. Det kan gjelde blinde og svaksynte som har behov for ledsagertjenester ved deltakelse i en gudstjeneste, de som bruker rullestol eller har andre bevegelsesutfordringer som krever assistanse og fysisk kontakt.

Frykt eller usikkerhet kan skape en «berøringsangst» som gjør likeverdig deltagelse vanskelig for de som trenger assistanse. Ved god håndhygiene er det i utgangspunktet ikke smitterisiko å gi grunnleggende støtte og assistanse, f.eks. ved å ledsage en blind/svaksynt til sitteplass. I tillegg anbefales tett dialog med den enkelte for å finne løsninger og evt. vurdere å bruke fysisk beskyttelse som munnbind eller annet dersom det er nødvendig for å få til aktiv deltakelse i program eller ritualer. Å gi tydelig og klar informasjon til deltakere med nedsatt funksjonsevne om hvilke smitteverntiltak og regler som gjelder, er viktig og vil bidra til å hindre usikkerhet og misforståelser.

Deltakere med nedsatt funksjonsevne har ofte behov for offentlig transport. Det kan være ekstra utfordrende på grunn av restriksjoner i antall seter og fysisk kontakt med personell/sjåfør. Transporttilbud i menighet bør tilpasses i henhold til smitteverntiltak eller opprettes. Dette kan også gjøres i samarbeid med frivillige organisasjoner.

1.5 Servering av mat og drikke

Servering av mat og drikke medfører økt potensial for mingling mellom personer som ikke bor sammen. Dette øker igjen risikoen for at avstandsreglene ikke overholdes og at potensialet for smittespredning øker.

Derfor anbefaler kirken at det lokalt vurderes å avlyse kirkekaffe og lignende i forkant og etterkant av arrangementer. Kontakt gjerne lokal smittevernmyndighet for lokalt tilpasset råd.

Dersom servering likevel skal gjennomføres, gir [Mattilsynets råd](#) knyttet til serveringen. Arrangøren har fortsatt ansvar for å sikre at avstandsreglene og øvrige smittevernregler overholdes.

1.6 Kontorarbeidsplasser, møter mv.

a) Arbeidsreiser

Myndighetene fraråder unødvendige innenlandsreiser. Dette forutsetter at det tas en vurdering av om en reise er nødvendig eller om det er mulig å utsette/gjennomføre digitalt.

b) Kontorarbeidsplasser

Kontorområdets utforming må være såpass romslig at det er enkelt å holde avstand. Åpent landskap vil forutsette at ansatte har faste plasser og mulighet til å holde minst en meters avstand. Hvis det er mange ansatte i åpent landskap, kan man fordele når ansatte skal møte på kontoret.

Kirken følger eventuelle nasjonale eller lokale anbefalinger og pålegg om bruk av hjemmekontor. Per 23. februar 2021 gjelder en generell nasjonal anbefaling fra helsemyndighetene om at alle som kan ha hjemmekontor bør ha dette.

Det vises for øvrig til [Arbeidstilsynets «Råd ved tilbakeføring til arbeid for kontorarbeidsplasser»](#)

c) Rådsmøter etc.

Møter som ledd i ordinert arbeid regnes ikke som arrangement. Likevel bør de vanlige smittevernreglene med hensyn til avstand, renhold og hygiene følges.

Medlemsmøter, som for eksempel menighetens årsmøte o.l. vil regnes som et arrangement og må følge forskriftens regler på lik linje med andre arrangementer.

Del II:

Særlig omtale av ulike arbeidsområder i kirkelig virksomhet

2.1 Gudstjenester og kirkelige handlinger

Dette kapittelet utfyller del I.

Gudstjenester og kirkelige handlinger kan gjennomføres både utendørs og innendørs, såfremt kommunen ikke har vedtatt andre regler.

Forrettende prest er ansvarlig for gjennomføring av gudstjenesten/den kirkelige handlingen, og at det blir gitt nødvendige instruksjoner til deltakere/pårørende før, under og etter seremonien jf. Tjenesteordning for prest §7. Kirketjener og eventuelt andre medvirkende bistår presten i dette.

2.1.1 Oversikt over deltakere

Covid-19-forskriftens §13 stiller krav til oversikt over deltakere. Vi viser til punkt 1.1 e) i denne veilederen for mer informasjon.

2.1.2 Gudstjenester

Følg reglene om rengjøring og generelt smittevern:

- Antalls- og avstandsbegrensningene som omtalt i punkt 1.1 skal overholdes.
- Vær nøye med renhold i forbindelse med håndtering av teknisk utstyr, ledninger, mikrofoner etc.
- Deltakere skal gjøres kjent med gjeldende regler for smittevern under gudstjenesten. Det kan for eksempel gjøres i programark eller ved muntlig informasjon.
- Påse aktivt at bare tillatte plasser ut i fra antalls- og avstandsreglene er i bruk.
- Lystenning, ofring o.l. under gudstjenester kan gjennomføres med tiltak som hindrer kødannelse og trengsel. Ofring bør skje med vipps e.l. Dette må likevel vurderes lokalt og ut i fra den lokale smittesituasjonen.
- Vurder flere registreringsstasjoner for å unngå trengsel ved inngang.
- Mingling og hilsing bør så langt som mulig unngås.
- Innendørs bør deltakere så langt som mulig sitte vendt samme vei, og i størst mulig grad unngå å bevege seg fra plassen sin. De som sitter nærmest utgang bør gå ut først og sidedører bør tas i bruk ved utgang for å redusere trengsel.

a) Nattverd

- Nattverd kan gjennomføres forutsatt tiltak som hindrer kødannelse og trengsel. Nattverd bør gjennomføres på en slik måte at det ikke er direkte kontakt mellom nattverdutdeler, brød/vin og deltakere (kommunikanter).
- Det er særlig viktig å unngå trengsel og kødannelse for å sikre at avstandsreglene overholdes. Hele bevegelsesmønsteret i forbindelse med nattverd må gjennomtenkes.
- Dette kan oppnås med bruk av enkeltbeger (særkalk) og at brødet (oblaten) legges i hvert beger.

- Deltakerne tar med beger og rekker det frem, mottar brødet i begeret og tar selv brødet i munnen. Deretter holdes begeret (som vanlig) frem og vinen helles i. Tilsigelsesordene som vanlig til hver deltaker.
- Det må være minst 1 meter avstand mellom deltakerne.
- Kirken må ha tilfredsstillende måte for å sikre desinfiserende vask av utstyret som benyttes, eller benytte engangsbeger. Ifølge Mattilsynet tåler viruset ikke oppvaskmaskin over 70°C.
- De som forbereder og deler ut vin og oblat skal praktisere god håndhygiene.

b) Dåp

- Menigheten bør legge til rette for å gjennomføre dåp i en egen seremoni.
- Det må føres en oversikt over deltakere som beskrevet i punkt 1.1 e).
- Dåpsfølget som står ved døpefonten sammen med presten, bør bestå av få personer og holde god avstand.
- Forutsatt god håndhygiene, kan dåpshandlingen gjennomføres på vanlig måte: Å tegne korsets tegn på pannen, øse vann over barnets hode, tørke av barnets hode og håndspåleggelse.
- Det anbefales at presten eventuelt lar en i dåpsfølget løfte barnet frem for menigheten i etterkant av dåpshandlingen.
- Samme dåpsvann kan benyttes til flere dåp, forutsatt god håndhygiene og at man ikke kommer i kontakt med dåpsfatet.

2.1.3 Vielser

- Vielser kan gjennomføres, forutsatt at smittevernreglene følges.
- Kun brudepar og forlovere bør stå ved alteret sammen med presten.
- Forutsatt god håndhygiene i forkant og etterkant, kan ekteskapsinngåelsen og forbønn med håndspåleggelse gjennomføres på vanlig måte.

2.1.4 Kirkelig gravferdsseremoni

- Begravelser følger reglene for arrangementer. Merk at private sammenkomster som minnesamvær i etterkant av en begravelse har andre antallsbegrensninger enn begravelsen, se 1.1.
- I dialog med etterlatte kan det gjøres vurderinger av om solosang skal erstatte allsang. Gravferdsseremoni med jordpåkastelse skjer innenfor alminnelige tidsfrister etter dødsfallet.
- Antallsbegrensningene kan gi grunnlag for å tilby en minneseremoni i kirken i tilknytning til et utsatt minnesamvær, urnenedsettelse e.l. Vi anbefaler at rammer og innhold avklares lokalt mellom prost og kirkeverge.
- Strømming av seremonien kan skje etter de retningslinjer som gjelder for dette. [Se KA-sak om dette](#). Prest/prost og kirkeverge bør ha løpende kontakt med begravellesbyrå slik at de er kjent med lokal fleksibilitet i forbindelse med seremonier.
- I forkant av begravelsen anbefales det å redusere antall berøringspunkter ved å ha åpen inngangsdør, og benytte trykte salmeark.
- Det forutsettes at de som er til stede ikke har symptomer på luftveisinfeksjon, og at generelle bestemmelser om smittevern følges. Det gjelder også pårørende som bærer kisten.

2.1.5 Konfirmasjon

Det vises til [Ressursnotat for konfirmasjonsgudstjenester](#).

2.2 Sjelesorgsamtaler og andre én-til-én-samtaler mv.

Dette kapittelet utfyller Del I.

Disse rådene gjelder når tilsatte i Den norske kirke utøver sjelesorg eller har andre en-til-en-samtaler mv i personlig fremmøte i kirkens kontorer/lokaler. Delen omfatter også dåpssamtaler, vigselssamtaler og sørgesamtaler der det kan være mer enn én samtalepartner.

2.2.1 Hovedprinsipper

Hovedprinsipper i de alminnelige smitteforebyggende tiltak er retningsgivende for personlige samtaler. Det er i tillegg nødvendig å vektlegge følgende forhold som tar utgangspunkt i [Helsedirektoratets veileder for virksomheter som driver én-til-én-kontakt](#):

- Vi legger til grunn at det ikke skal tilbys sjelesorg, en-til-en-samtaler o.l. i kirkelige lokaler med personer som har – eller det er mistanke om – covid-19.
- Vurder om fysisk samtale er nødvendig, eller om videosamtaler eller lignende kan benyttes.
- Det skal være mulig å holde en meters avstand mellom ansatte/frivillige og besøkende i lokaler som benyttes. Det bør vurderes å tilrettelegge for egne samtalerom som bl.a. er bedre egnet for nødvendig renhold. Bruk av tilsattes egne kontorer for samtaler bør i utgangspunktet unngås, med mindre disse på grunn av størrelse og annen tilrettelegging er spesielt godt egnet. Bruk av tilsattes egne kontorer bør uansett unngås hvis disse samtidig er i bruk av den tilsatte.
- Vi anbefaler at arbeidsgiver sammen med verneombud hos begge arbeidsgivere vurderer de aktuelle lokalene, og avklarer hvilke rom som kan brukes til samtaler/besøk og hvordan disse kan tilrettelegges på en hensiktsmessig måte som ivaretar smittevern hensynene.
- Dersom den besøkende utvikler symptomer på akutt luftveisinfeksjon under samtalen skal personen få utdelt munnbind og samtalen avsluttes. Munnbind (Klasse I) skal derfor være tilgjengelig på samtalerommet.

2.2.2 Venterom mv.

I veilederen fra Helsedirektoratet gis flere råd for godt smittevern i tilknytning til venterom.

Selv om egne venterom ikke er vanlig i kirkelige lokaler, er det nødvendig å anvende disse rådene på de lokaler som møter besøkende til samtaler med kirkelig tilsatte. Vi vil her bl.a. peke på følgende:

- Heng opp informasjon for besøkende om råd for å unngå smitte, se Plakater og informasjonsmateriell på kirken.no/korona.
- Besøkende bør gjennomføre håndvask/hånddesinfeksjon når de ankommer lokalet og etter at samtalen er ferdig.
- Legg til rette for at så få personer som mulig oppholder seg i kirkens arbeidslokaler samtidig.
- Unngå gjenstander/kontaktpunkter i venteområder og i lokaler for øvrig som ikke er nødvendige for driften, slik som for eksempel lesestoff og leker.

2.3 Kirkens oppsøkende virksomhet

Dette kapittelet utfyller Del I.

2.3.1 Soknebud, hjemmebesøk o.l.

Kirkelig personell vil kunne være særlig utsatt i situasjoner hvor det gjennomføres soknebud, hjemmebesøk eller andre fysiske møter utenfor kirkens lokaler. For å ha kontroll og oversikt over slike aktiviteter, er det viktig at arbeidsgiverne er i nær dialog med de ansatte, har tydelige retningslinjer og godkjenner alle slike aktiviteter.

Arbeidsgiver har et betydelig ansvar for å sørge for at de ansatte ikke utsettes for smittefare. Det følger direkte av aml. § 4-1 at arbeidsgiver ved planlegging og utforming av arbeidet skal legge vekt på å forebygge skader og sykdommer. Arbeidsmiljøloven stiller ekstra strenge krav hvor det er biologisk helsefare, jf. aml. § 4-5. I forskrift om utførelse av arbeid kapittel 6, se forskriften her, er det gitt bestemmelser om arbeid i omgivelser som kan medføre eksponering for biologiske faktorer.

Det følger av forskriftens § 6-1 at «Arbeidsgiver skal for enhver aktivitet vurdere om det kan være fare for at arbeidstaker utsettes for biologiske faktorer. Kan aktiviteten medføre fare for deres helse eller sikkerhet, skal eksponeringen kartlegges og det skal vurderes hvordan eksponeringen finner sted. Både smitterisiko og andre helsefarer skal vurderes. På dette grunnlag skal arbeidsgiver risikovurdere forholdene.»

For ansatte som er med i beredskapsordningen for dødsbud, vises det til HMS-rutinen.

2.3.2 Kontakt med personer som er omfattet av smitteverntiltak

Ved ønske om at kirkelige ansatte skal komme på hjemmebesøk til personer som er underlagt smitteverntiltak, bør det foretas en vurdering om behovet for hjemmebesøk kan løses på en alternativ måte, enten ved telefonsamtale eller annen kontakt som ikke innebærer fysisk kontakt. [Bispemøtet har gitt råd vedrørende gjennomføring av soknebud i eget skriv \(12.mars\).](#)

Dersom behovet ikke kan avhjelpes på en alternativ måte, må et hjemmebesøk skje i tett dialog med kommunelegen, som ansvarlig myndighet for smitteverntiltaket. Arbeidsgiver må i tillegg i samråd med kommunelegen foreta en risikovurdering med tanke på fare for smitte for den ansatte. Tilgang til, opplæring i bruk og riktig håndtering av smittevernutstyr vil være helt avgjørende for at slike besøk skal kunne gjennomføres.

For helsepersonell finnes informasjon om beskyttelsesutstyr hos FHI. Hvorvidt kirkelig personell vil kunne få tilgang til smittevernutstyr tilsvarende som for helsepersonell, vil måtte avklares konkret i dialog med kommunelege/kommunale helsetjenesten/lokal helseinstitusjon.

2.3.3 Besøk i helse - og omsorgsinstitusjoner

Folkehelseinstituttet har publisert smittevernråd om hvordan kommunene kan legge til rette for besøk i kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner. [Disse finnes her.](#)

Besøkene skal vurderes og avtales i forkant, og de skal registreres. Dette innebærer at kirkelig ansattes eventuelle fysiske tilstedeværelse i helse – og omsorgsinstitusjoner ikke kan gjennomføres uten nær forutgående dialog med - og tillatelse fra - den aktuelle institusjonen som f.eks. sykehjem/sykehus.

På samme måte som andre fysiske møter, må slike besøk også risikovurderes av arbeidsgiver og det må forutsettes tilgang til nødvendig smittvernustyr.

2.3.4 Hjemmebesøk hos personer som ikke er underlagt smitteverntiltak

Situasjonen knyttet til koronapandemien, kan endres raskt, enten ved lokale oppblussinger, eller at det generelle smittetrykket i samfunnet øker. All kontakt med kirkens medlemmer/brukere må derfor risikovurderes og det forutsettes at arbeidsgiver oppretter kontakt med kommunelegen for å få medisinfaglig rådgivning ved vurdering av hvorvidt hjemmebesøk er forsvarlig å gjennomføre. God håndhygiene og tilstrekkelig avstand vil kunne redusere muligheten for smitte.

2.3.5 Vurdere bedriftshelsetjeneste

Iht. aml. § 3-3 plikter arbeidsgiver å knytte virksomheten til en bedriftshelsetjeneste godkjent av Arbeidstilsynet når risikoforholdene i virksomheten tilsier det. Vurderingen av om slik plikt foreligger skal foretas som ledd i gjennomføringen av det systematiske helse-, miljø – og sikkerhetsarbeid.

Dersom det blir aktuelt for virksomhetene å gjennomføre besøk som innebærer nær kontakt med smittede, anbefaler vi at virksomheten knytter seg til bedriftshelsetjenesten, for å få bistand til risikovurderinger og planlegging av tiltak for å redusere smittefaren.

2.4 Kirkelig undervisning og annet barne- og ungdomsarbeid

Dette kapittelet utfyller del I.

2.4.1 Generelle anbefalinger

Barne- og ungdomsarbeidet kan i stor grad gjennomføres i tråd med lokale og nasjonale smitteverntiltak. For å gjøre planleggingen enklere, og knytte tiltak til lokalt smittenivå, har trafikklysmodellen barnehager og skoler bruker blitt oversatt til kirkens barne- og ungdomsarbeid.

Det er smittevernmyndighetene, lokalt eller nasjonalt, som bestemmer hvilke råd og anbefalinger som gjelder til enhver tid. Kommunen kan ikke ha lavere beredskap enn det som er bestemt nasjonalt. Hold dere derfor oppdatert på nasjonale og lokale regler og anbefalinger om smittevern, Kommunen der aktiviteten gjennomføres kan innføre egne regler og råd for barn og unges fritidsaktiviteter.

De fleste steder er det nå etablert samarbeid mellom fellesråd v/kirkeverge/daglig leder og lokale smittevernmyndigheter, og kirkens arbeid for barn og unge må tilpasses lokale bestemmelser i tråd med lokalt smittetrykk.

Generelle anbefalinger:

- Orienter deg om hvilke smitteverntiltak som gjelder i kommunen aktiviteten skal foregå, og følg nivået som gjelder for den aldersgruppen barne- og ungdomsarbeidet retter seg mot. Vær særlig oppmerksom på om det er innført strengere tiltak for fritidsaktiviteter enn trafikklysmodellen som gjelder i barnehage og skole.
- Håndvask for barn under skolealder skal som hovedregel skje med en voksen til stede.
- Oppfordre barna til å bruke tørkepapir eller albuekroken når de hoster eller nyser.
- Begrens bruk av fysisk materiell som leker, tegnesaker og bøker. Når det likevel er materiell i bruk, sørg for godt renhold og håndvask.
- Det anbefales at undervisning og samlinger skjer i mindre grupper, og at det er tilstrekkelig antall voksne til stede som ser til at smittevernreglene overholdes. Der det er mulig kan barn og unge deles inn i samme grupper/kohorter som de tilhører i barnehage og/eller skole. Gruppene bør ikke blandes i pauser.
- Ved henting og bringing av barn, bør foresatte holde avstand og unngå opphopning i entrè/våpenhus e.l.
- Det er mulig å anvende unntaket fra en meters-regelen for barn og unge under 20 år når det er nødvendig og kan begrunnes. FHI anbefaler likevel å opprettholde avstand mellom barn og unge så langt det er mulig.
- Helsemyndighetenes nasjonale anbefaling om å avlyse eller utsette sammenkomster og arrangementer som samler deltakere fra flere kommuner, gjelder også her.

Om håndvask

I løpet av en aktivitet bør håndvask utføres:

- Ved ankomst til tiltak/aktivitet
- Før måltid og ved mathåndtering
- Etter toalettbesøk
- Ved synlig skitne hender
- Etter kontakt med kroppsvæsker
- Etter kontakt med dyr

Det er ikke behov for å bruke både hånddesinfeksjon og håndvask. Desinfeksjonsmiddel fungerer dårligere ved synlig skit, og må derfor først vaskes av.

Om forsterket renhold

Forsterket renhold på gult og rødt nivå betyr at:

- Toaletter og vaskeservanter rengjøres minimum daglig og ved bytte av kohort.
- Engangs papirhåndklær og såpe skal være tilgjengelig, og man sørger for at søppel tømmes regelmessig.
- Spisebord vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Dørhåndtak, trappegelendre, stoler, andre bordflater og andre gjenstander som ofte berøres, rengjøres hyppig, minimum daglig og ved bytte av kohort.
- Leker/materiell til aktiviteter som deles må også vaskes av, minimum daglig og ved bytte av kohort. Leker og materiell som kun benyttes av en kohort, trenger ikke daglig rengjøring.
- Leker og materiell kan også ryddes bort («karantene») i 24 timer før de benyttes på nytt, som et alternativ til daglig rengjøring.
- Dekketøy og bestikk vaskes i oppvaskmaskin i henhold til gjeldende rutiner.

Om inndeling i grupper

Det er vanskelig for barn å regulere avstand til andre, og det viktigste tiltaket er derfor å begrense antall nærkontakter til hvert barn ved å ha faste grupper i en aktivitet.

På **gult** og **rødt** nivå bør barna møtes i faste grupper, og overholde 1 meter avstand. Gruppestørrelsen bestemmes av rommets størrelse, og myndighetenes føringer for antall, men det anbefales ikke flere enn 20 barn i hver faste gruppe som møtes. Siden det kan være vanskeligere for yngre barn å holde avstand, kan det være nødvendig at disse møtes i mindre grupper, for eksempel 15 personer når barn i 4. klasse og yngre møtes.

Ved symptomer

Om et barn viser symptom på luftveisinfeksjon under en aktivitet er det viktig at barnet blir hentet så snart som mulig. Barnet bør vente på eget rom sammen med en voksen eller ute der det ikke er andre barn. Om mulig bør den voksne holde to meters avstand, men det må gjøres en avveining i forhold til barnets alder og behov for omsorg.

Hvis det ikke er mulig å holde to meters avstand og barnet er komfortabel med det bør barnet ta på munnbind for å redusere smittespredning. Hvis barnet ikke vil ha på munnbind bør den voksne ta på munnbind. Den som har vært i kontakt med barnet må huske å vaske hender. I etterkant rengjøres rom, toalett og andre områder hvor barnet har oppholdt seg. Vanlig rengjøringsmiddel er tilstrekkelig.

2.4.2 Trafikklys i kirkens barne- og ungdomsarbeid

Smitteverntiltakene i kirkens barne- og ungdomsarbeid bør følge det lokale beredskapsnivået. Trafikklysmodellen som barnehager og skoler bruker, kan også brukes i kirkelig virksomhet.

Grønt nivå:

Aktiviteter og arrangement kan gjennomføres med de føringene som myndigheten setter.

Tiltak:

- Ingen syke skal møte opp
- God hygiene og normalt renhold.

Kontaktreduserende tiltak:

- Unngå fysisk kontakt mellom personer (f. eks håndhilsning og klemming)
- Vanlig organisering og størrelse av grupper og aktiviteter er mulig.

Gult nivå:

Så mye aktivitet som mulig bør gjennomføres utendørs, da smitterisikoen er mindre med god ventilasjon og færre felles kontaktflater.

Tiltak:

- Ingen syke skal møte opp
- God hygiene og forsterket renhold
- Ikke del mat og drikke (ved matservering server i porsjoner)

- Deltagere bør ikke ta med materiell hjemmefra
- Leir/overnatting kan gjennomføres etter avtale med lokal helsemyndighet

Kontaktreduserende tiltak:

- Unngå fysisk kontakt mellom personer (f.eks håndhilsning og klemming)
- Det anbefales at deltagerne kan holde 1 meter avstand gjennom aktiviteten
- Unngå folksomme områder og store samlinger av mennesker
- Det anbefales fast plass under gjennomføringen av aktiviteten
- Det anbefales å begrense bruk av fysisk materiell som leker, tegnesaker og bøker. Når det likevel er materiell i bruk, sørg for godt renhold og håndvask
- Det kan vurderes digitale møter i stedet for fysiske møter der det er mulig.
- Deltakerne bør deles inn i grupper

Rødt nivå:

Fritidsaktiviteter bør begrenses mest mulig, og i mange tilfeller skal all aktivitet avlyses utenfor barnehage og skole. Ved rødt nivå, anbefaler vi at all aktivitet gjennomføres utendørs da smitterisikoen er mindre med god ventilasjon og færre felles kontaktflater.

Tiltak:

- Ingen syke skal møte opp
- God hygiene og forsterket renhold
- Matservering med felles berøringspunkter bør ikke skje.
- Faste aktiviteter kan gjennomføres for en etablert gruppe, dersom ikke annet er anbefalt eller forskriftsfestet fra myndighetenes side.
- Større arrangementet/samlinger/leirer kan gjennomføres forutsatt avtale med lokal helsemyndighet

Kontaktreduserende tiltak:

- Unngå fysisk kontakt mellom personer (håndhilsning og klemming).
- Del en aktivitet/faste grupper inn i mindre grupper
- Tilstreb større avstand mellom deltagerne
- Unngå folksomme områder og store samlinger
- Ikke bland barn fra ulike skoler og/eller trinn
- Deltakerne bør deles inn i grupper

Om det er tillatt med innendørs aktivitet er det viktig at:

- Barnet bør ha fast plass under aktiviteten, eller vurder oppmerking på gulv for å sikre minst en meter i avstand.
- Bord og stoler vaskes av etter hver aktivitet også innad i en gruppe.
- Begrenses bruk av fysisk materiell som leker, tegnesaker og bøker. Når det likevel er materiell i bruk, sørg for godt renhold og håndvask. Ikke del eller bruk samme materiell mellom ulike grupper uten vask eller 2-3 dagers karantene
- Begrens antall voksne til det som er nødvendig for å opprettholde godt smittevern

2.4.3 Tilstrekkelig voksne til stede

Hva som er tilstrekkelig antall voksne i kirkens barne- og ungdomsarbeid, vil variere med alder på barna, aktivitetens karakter, romfasiliteter og eventuelle ekstra oppfølgingsbehov knyttet til gruppen.

Vi anbefaler å begrense størrelsen på grupper der det er mulig. Barn under skolealder bør alltid følges av en voksen. Når det gjelder samlinger for barn og unge i skolealder, bør det alltid minimum være to ledere til stede. En av lederne skal være ansvarlig for at smittevernreglene overholdes, og at det føres liste med kontaktinformasjon over alle deltakerne.

I noen tilfeller kan det likevel være forsvarlig med kun én voksen som leder, f.eks. i babysang der hvert barn følges av en foresatt, eller i smågrupper på opptil 5 barn.

2.4.4 Leir

Dersom leirer og andre større arrangementer skal gjennomføres må det planlegges gjennomført med nødvendige smitteverntiltak og i tråd med trafikklysmodellen.

Vi oppfordrer til å følge lokale og nasjonale regler for smittevern. Ta kontakt med lokale helsemyndigheter som vil kunne gi dere nærmere råd for gjennomføringen

Selv om det åpnes for leirer og overnattinger, vurderer vi fortsatt at «bo-hjemme-leir» er et godt alternativ til å arrangere leirer med overnattinger.

[Les mer på FHIs nettside om arrangement, samlinger og aktiviteter.](#)

Vi viser også til veileder utarbeidet av [LNU – landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner.](#)

2.4.5 Unntak fra avstandsregelen for barn og unge

Det finnes en unntaksbestemmelse som gjelder aktiviteter for barn og unge i gitte situasjoner, der en-meters regelen ikke gjelder. Denne bestemmelsen står omtalt i covid-19-forskriften §13c, se [bestemmelsen på lovdata.no](#).

Dette er en unntaksbestemmelse som kun kan anvendes der det er nødvendig å kunne gjennomføre en organisert aktivitet. Ved unntak fra avstandskravet ved arrangementer for barn og unge under 20 år som anses som et skolelignende tilbud, anbefales det at deltakerne holder seg til en fast gruppe/kohort som ikke blandes med andre grupper, tilsvarende det beskrevet i veiledere for smittevern i barnehage- og skoler på Utdanningsdirektoratets nettsider. Kohortene skal holde minst 2 meters avstand til hverandre.

Det presiseres at unntaket kun gjelder under pågående aktivitet, og det er viktig at deltakerne for øvrig forholder seg til enhver tid gjeldende smittevernråd som god håndhygiene og redusert avstand både innad i gruppene og mellom gruppene. Det oppfordres derfor til å organisere barn og unge mest mulig i faste grupper.

[Les mer på FHIs nettside om arrangement, samlinger og aktiviteter.](#)

[Oppdaterte råd og informasjon fra FHI om Covid-19 og barn og unge finner du her.](#)

2.5 Diakonale samlinger i menigheter

Dette kapittelet utfyller Del I.

Diakonale samlinger er viktige for mange mennesker, og det er mulig å gjennomføre i tråd med nasjonale regler og anbefalinger. Vi viser her til del I om antalls- og avstandsbegrensninger og andre smitteverntiltak.

Her omtales forhold som er særlig aktuelle ved diakonale tiltak som foregår gjennom fysiske samlinger, slik som sorggrupper og andre mindre grupper, og ulike typer samlinger/arrangementer.

- Det anbefales at det så langt det er mulig og/eller kapasitet å opprettholde kontakt med mennesker som er tilknyttet menighetens diakonale på telefon eller ulike digitale plattformer, med særlig oppmerksomhet på de som er i en utsatt eller i en sårbar livssituasjon.
- På grunn av bredde og variasjon i kirkens diakonale arbeid presiseres det at hver tiltak må planlegges og gjennomtenkes godt, slik at smittevernreglene i denne veilederen overholdes. Ved igangsetting av aktiviteter med fysiske samlinger må det vurderes hvilke smittevernmessige utfordringer som vil være særlig aktuelle i møte med deltagerens alder, helsetilstand, fysiske, mentale og kognitive funksjonsnivå, antall deltagere i risikogrupper mv.
- Ved igangsetting eller avlysning av fysiske samlinger vil det være nødvendig å vurdere hvilke tiltak som skal prioriteres, på grunnlag av bl.a. virksomhetens kapasitet, deltagerens sårbarhet og tilgang på faglige ressurser. For å ivareta smittevernreglene vil det, særlig når risikogrupper deltar, være behov for økte ressurser i form av praktisk tilretteleggelse, mer renhold og forsvarlig bemanning.
- Ved diakonale tiltak kan det være behov for å vurdere om noen deltagere har behov for ekstra bistand eller oppfølging når det gjelder håndvask, hygiene og sosial avstand.
- For de ulike tiltak bør det alltid vurderes om hvor mange personer det er tilrådelig som deltar med hensyn til risiko for spredning av Covid-19. Vurder både målgruppe, antall i risikogrupper, lederressurser, rommets størrelse mtp. Gjeldende avstandskrav mv. vurderes i det enkelte tilfelle. På tilsvarende måte bør det gjøres en særlig vurdering av hva som er tilstrekkelig antall ledere for ulike tiltak.
- Vurdere behovet for assistanse og transport

[Vi viser for øvrig til Kirkerådets ressursnotat om forhold rundt gjenåpning av tilrettelagte fellesskap i menigheter.](#)

2.6 Kirkemusikk og kulturarrangement

Dette kapittelet utfyller Del I.

Her omtales forhold som er særlig aktuelle ved kirkemusikalske tiltak og kulturarrangementer, slik som korøvelser, konserter, publikumsåpne kirker og omvisninger i kirkebygget. Dersom kirken er leid ut til en ekstern arrangør, er det arrangøren av konserten/samlingen som er ansvarlig arrangør og må sørge for at smittevern blir ivaretatt jmf. punkt 1.3 «Ansvar og myndighet».

I pkt 1.3. i denne veilederen ble det pekt på behovet for at alle arrangementer i menigheten har en prosjektleder som på menighetsrådets vegne er ansvarlig for gjennomføring av tiltaket og sørger for at smittevernreglene overholdes. Dette hensynet vil også gjelde korøvelser, musikkøvinger o.l. som ofte foregår i kirkene. Denne prosjektlederen skal bl.a. sørge for at det gis nødvendige instruksjoner til alle sangere/musikere og ledere. I dette arbeidet vil det være nødvendig med tett dialog mellom utleier og lånetaker. For å ivareta smittevernreglene vil det, særlig i det kirkemusikalske arbeidet overfor barn og unge, være behov for økte ressurser i form av praktisk tilretteleggelse, forsterket renhold og forsvarlig bemanning. Det samme vil gjelde når noen i risikogruppen deltar, dvs. eldre over 65 år, og de med underliggende sykdommer.

a) Smittesporing ved konserter e.l.

I tilfelle det skulle bli behov for å kontakte publikum i forbindelse med smittesporing og informasjon rundt eventuell smitte i etterkant av et arrangement, skal ansvarlig arrangør sørge for å holde oversikt over publikum og nødvendig kontaktinformasjon.

Ved bruk av en billettleverandør får man som regel nødvendig informasjon gjennom billettsystemet. Det er ikke et krav til samtykke fra billettkjøpere der personopplysninger brukes i forbindelse med smittesporing, men man må opplyse om dette. Vi anbefaler at arrangør ber billettleverandør om å oppdatere informasjonen til billettkjøper om dette. Ved salg av billetter i døra må arrangør sørge for å innhente og lagre nødvendig samtykke og kontaktinformasjon i forbindelse med billettsalget på annet forsvarlig vis.

Informasjonen slettes 14 dager etter arrangementet. For mer inngående informasjon rundt dette, viser vi til musikkrådets smittevernveileder og smittevernveileder for kulturarrangement, som finnes på [Folkehelseinstituttets nettsider](#).

På konserter og kulturarrangementer uten billettkjøp må det sørges for en annen ordning for registrering av deltagere, jfr. tidligere omtale av slik registrering i del I punkt 1.1 e) i denne veilederen.

b) Renhold og hygiene

- Ved alle aktiviteter forutsettes det at det er rutiner for rengjøring. Dette gjelder også orgel, piano, mikrofoner, høyttaleranlegg osv. Piano- og orgelklaviatur rengjøres på en måte som ikke skader instrumentet. Dette vil variere fra instrument til instrument. Den som spiller må sørge for god håndhygiene.
- Hvis felles utstyr benyttes av flere, anbefales håndvask/håndsprit før og etter bruk
- Utstyr som er brukt, rengjøres før neste gang det brukes i aktivitet. Dersom det går minst 24 timer mellom bruk, er det ikke nødvendig med ekstra renhold. I arbeid med babysang/barnesang er dette særlig viktig med tanke på musikkinstrumenter, matter og annet materiell som barna tar på. Reduser utstyret til et minimum.
- Noter oppbevares og tas så langt som mulig også med hjemmefra.
- Instrumenter, mikrofoner, bøker mv skal så langt det er mulig ikke deles og ikke berøres av andre enn den som skal benytte det.

c) Avstandsregler og tilstrekkelig bemanning til stede

- Overhold reglene om maksimalt antall personer som kan være til stede og avstandsreglene som omtalt i del I punkt 1.1.

- Lokalet skal vært klart i forkant av en samling/øvelse, felles rigging både før og etter samlingen unngås. Rommet kan deles inn i soner, slik at det er lettere å holde avstand. Bruk et egnet lokale som er oversiktlig, enkelt å rengjøre og stort nok til å overholde avstandsbestemmelsene. Oppstart og slutt, aktiviteter og pauser må planlegges slik at deltakerne kan holde minimum 1 meter avstand under hele arrangementet.
- I forbindelse med korøvelser [har Norsk musikkråd utarbeidet egen veiledning på gjennomføring av musikkøvelser](#), som gir utdypende råd om gjennomføring av slike øvelser. [Koralliansen har også utviklet to supplement til denne om barne- og ungdomskor og voksenkor.](#)
- Med tanke på tilgang til rom og ressursbruk rundt renhold, anbefales det derfor at korøvelser også kan skje i mindre grupper.
- I forbindelse med barn og unge må det være tilstrekkelig antall voksne til stede som ser til at smittevernreglene kan overholdes.
- I forbindelse med konserter og andre kulturarrangementer er det viktig å redusere kontakt mellom personer. Det bør være en plan for å holde avstand i fellesarealer som garderober, venterom, toaletter og på vei inn og ut av lokalene.

d) Tilstrekkelig ledere/bemanning til stede.

Hva som er tilstrekkelig antall ledere særlig i barne- og ungdomskor, vil variere med alder på barna, romfasiliteter og eventuelle ekstra oppfølgingsbehov knyttet til gruppen. Vi anbefaler å begrense størrelsen på grupper der det er mulig. Barn under skolealder skal alltid følges av en voksen. Når det gjelder korøvelser for barn og unge i skolealder, anbefales det minimum to ledere til stede. Korøvelser for voksne skal også ha en ansvarlig arrangør og en navngitt person skal være ansvarlig for at smittevernreglene overholdes, og at det føres liste med kontaktinformasjon over alle deltakerne.

2.7 Kirkevandringer og åpen kirke

Kirken kan holde dørene åpne for lystenning, bønn og samtaler med kirkelige medarbeidere. Ved forespørsel kan kirken også tilby nattverd.

Dersom servering, konserter, fremvisning, organiserte aktiviteter eller annet opplegg er planlagt, ansees dette som et arrangement som må følge reglene som gjelder for arrangementer, se del I.

a) Avstand

- Alle til stede skal kunne holde minst en meters avstand til de man ikke bor sammen med.
- Besøkende i samme barneskole-/barnehagekohort er unntatt fra avstandsregelen. Hvis to eller flere kohorter er i kirken samtidig, skal avstanden mellom to kohorter være 2 meter.
- Besøkende fra ungdomsskole/videregående skole er ikke unntatt avstandsregelen. Disse skal holde minst en meter avstand i alle retninger.

b) Begrense mingling og trengsel

- Begrens kødannelse så langt som mulig, avstandsreglene skal følges.
- Sidedører bør benyttes ved utgang for å redusere trengsel.

- Det er tillatt å bevege seg rundt i kirkerommet, så lenge avstandsregelen kan følges.
- Lystenning kan skje, fortrinnsvis ved at deltakerne kan ta hvert sitt lys uten å berøre felles flater. Oftring bør skje med vipps e.l. Dette vurderes lokalt og ut i fra den lokale smittesituasjonen.
- Mingling og hilsing bør så langt som mulig unngås
- Ved en-til-en-samtaler med kirkelige ansatte skal [Smittevernveilederen for Den norske kirke](#) punkt 2.2 følges.
- Dersom servering, musikk, fremvisning, eller annet opplegg er planlagt, ansees dette som et arrangement som må følge reglene for arrangementer, se del I.

c) Rengjøring og hygiene

- Dersom det ikke er berøring av andre felles flater enn gulv (f.eks. om ingen setter seg ned), er det ikke nødvendig med smittevask.
- Hvis deltakere tar på samme gjenstander, skal håndsprit brukes mellom hver bruk. Dette kan unngås ved at deltakerne kan ta hvert sitt lys uten felles berøringsflater. Vær oppmerksom på brannfare.
- Hvis flere skal bruke samme utstyr må berørte områder rengjøres etter bruk.

d) Registrering av deltakere

- En åpen kirke uten aktiviteter regnes ikke som et arrangement, og det er derfor ikke pålagt å registrere deltakere.
- For å bidra til eventuell smitteoppsporing, vil det være en fordel å føre en frivillig oversikt over besøkende med navn, kontaktinformasjon og tidspunkt for besøk.

Del III:

Endringslogg

Endringer datert før år 2021 finnes i [artikkelen om smittevernveilederen på kirken.no/korona](https://kirken.no/korona).

04.01.21 Versjon 6.0 har følgende endringer:

- Innledningen er oppdatert med henvisning til den nye nasjonale nedstengingen fra 4.-18. januar 2021. Lenker til ressursnotat om advent og jul 2020 er tatt ut, da det ikke lenger er relevant.
- Nytt punkt 1.0 om anbefaling om å avlyse fysiske aktiviteter.
- Pkt 1.1 a) om antall er oppdatert i tråd med revidert forskrift. Minnesamvær lagt til i opplistingen av eksempler på hva som regnes som private sammenkomster. Tydeliggjort at antall medvirkende skal begrenses til det som er nødvendig. Forkortet definisjonen av fastmonterte seter.
- Pkt 1.6 b) tatt inn at kirken følger nasjonale/lokale anbefalinger og pålegg om bruk av hjemmekontor.
- Pkt 2.1, 2.1.2, 2.2, 2.4, 2.5, 2.6 tatt inn anbefaling om avlysning.
- Pkt 2.1.2 b) mindre justeringer om å legge til rette for dåp.
- Pkt 2.1.4 presisert at det er tillatt med inntil 50 deltakere i begravelse/bisettelse, og presisering om at minnesamvær i etterkant regnes som privat sammenkomst med maks 5 deltakere.
- Punkt 2.7 tatt inn anbefaling om avlysning, samt byttet rekkefølge på 2.7.1 og 2.7.2.
- Pkt 2.7.2 om kirkevandringer er justert antallsbegrensning samt presisert at kirken nå må tømmes etter hver pulje av deltakere og at jevn strøm ikke lenger er tillatt ved kirkevandringer. Dette i tråd med revidert forskrift.

18.01.21 Versjon 7.0 har følgende endringer:

- Innledningen er oppdatert om at aktiviteter kan gjennomføres, og anbefalingen om å avlyse aktiviteter er tatt ut. Det er også listet opp flere andre ressurser i lenkene under innledningen.
- Pkt 1.0 «Anbefaling om å avlyse fysiske aktiviteter» er tatt ut.
- 1.1 a) har oppdatert antallsbegrensninger og ryddet i punktene om avstandsregler, og presisert om avstand mellom forsangere og menigheten. Lagt inn anbefaling fra regjeringen om deltakere fra samme kommune.
- 1.1 b) lagt inn at digitale lister er effektive for smitteoppsporing.
- 2.1 presisert at gudstjenester og kirkelige handlinger kan gjennomføres.
- 2.1.2 presisert at antalls- og avstandsbegrensningene skal følges.
- 2.2 tatt ut tekst om avlysning.
- 2.4, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5 gjennomgående oppdatert med ny trafikklysmodell for barne- og ungdomsarbeidet tilpasset kommunenes system for barnehager og skoler.
- 2.5 tatt ut tekst om avlysning.
- 2.6 tatt ut tekst om avlysning.

- 2.7 tatt ut tekst om avlysning og opplyst om at det kommer liturgi for nattverd ved åpen kirke.

23.02.21 Versjon 8.0 har følgende endringer:

- Innledningen er lett oppdatert med siste utvikling i regelverket.
- Del I er omarbeidet
  - 1.1 er helhetlig omarbeidet. Endringene gjelder justering for nye regler om faste tilviste plasser, en mer helhetlig oppsummering av gjeldende regler og anbefalinger for arrangementer. I tillegg er tidligere kapittel 1.3 om felles retningslinjer flyttet opp hit for å unngå gjentakelser.
  - 1.2 er ny og omhandler forsterkede tiltaksnivå A, B og C som regjeringen kan innføre ved større lokale utbrudd. I tillegg står det her omtale om at kommunene kan innføre egne regler, og at hovedregelen tilsier at de strengeste anbefalingene og reglene vil ha forrang. Tidl. 1.2 er flyttet til 1.3.
  - 1.3 består av tidligere kapittel 1.2 om ansvar og avgjørelsesmyndighet.
  - 1.4 er ikke endret.
  - 1.5 om servering av mat og drikke er oppdatert med ny anbefaling knyttet til kirkekaffe.
  - 1.6 er oppdatert med presiseringer knytte til hjemmekontor og at medlemsmøter/menighetsmøter ansees som arrangement.
- 2.1 presisering om at kapittelet utfyller Del I og oppdatert anbefaling om nattverd.
- 2.1.4 presisert at private minnesamvær har andre regler enn gravferdsseremonier.
- 2.2 presisering om at kapittelet utfyller Del I og uvesentlige tekstlige justeringer.
- 2.3 presisering om at kapittelet utfyller Del I. Ingen andre endringer.
- 2.4 presisering om at kapittelet utfyller Del I.
  - 2.4.1 Presisering om at unntaksregel for avstand kun kan brukes når nødvendig, presiserer helsemyndighetenes anbefaling om samlinger på tvers av kommunegrenser, karantenetid for utstyr oppdatert til 24 timer, justert omtale av gruppestørrelse uten å endre anbefalingen om størrelse og noen uvesentlige tekstlige justeringer.
  - 2.4.2 presisert i trafikklysmodellen at deltakerne bør deles inn i grupper på gult og rødt nivå,
  - 2.4.4 justering i omtale av leir knyttet til å følge regler for smittevern og trafikklysmodellen.
- 2.5 presiserer at kapittelet utfyller del I. Enkelte uvesentlige tekstlige justeringer.
- 2.6 presisering om at kapittelet utfyller del I. Presisering om at arrangøren av en konsert er ansvarlig for smittevernet.
- 2.7 forenklet kapittelet til å omhandle kun åpne kirker, og henviser til Del I for regler om arrangementer der man går utover rammene for hva myndighetene anser å være en åpen kirke. Lagt til anbefaling om frivillig registrering ved åpen kirke.
- Del III: Justeringer datert før år 2021 er tatt ut, i stedet er det lagt inn henvisning til nettside der man kan se disse.